

Előszó

A *Pontes* ötödik kötetének tematikája ismét egy jubileumra reflektál. Az Évkönyvbe válogatott tanulmányok rendező elve az 1222. évi Aranybulla kiadásának 800. évfordulója kapcsán a törvény, a jog és a társadalom fogalmak mentén ragadható meg.

Elsődleges célunk ugyan nem a magyar történelemben kiemelkedő szerepet betöltő dekrétum minél alaposabb elemzése volt, a programadó tanulmányban azonban a téma legavatottabb szakértője, Zsoldos Attila a kérdéskör egy kifejezetten érdekes aspektusát, az Aranybullának a történeti mitológiába való beépülését ismerteti részletekbe menően.

A kötet írásai elsősorban – de nem kizárólag – a Pécsi Tudományegyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar Történettudományi Intézetében dolgozó kollégák kutatásainak eredményeit – illetve adott esetben kifejezetten a személyes véleményüket – reprezentálják, lévén Évkönyvünk egyik küldetése a helyi kutatási eredmények széleskörű ismertetése.

Ennek megfelelően a tanulmányok a Kr.e. 4. századtól egészen a jelenkorig nyújtanak betekintést a jog- és társadalomtörténeti kutatásokba. Lindner Gyula írása az ókori görög vallás, a politika és a jog összefonódását vizsgálja, míg Grüll Tibor tanulmányában a keresztényüldözések jogi hátterét mutatja be. Font Márta a Pszkovi Jogkönyv vonatkozásában vizsgálja a kijeji hagyományok és a nyugati hatások találkozását, Horváth Balázs pedig az első magyarországi statisztikai törvény megszületésének körülményeit elemzi. Pilkhoffer Mónika írásában a 20. század elejére kalauzol el bennünket, vizsgálódása fókuszában az építészeti tervpályázatok szabályozása áll. Gőzsy Zoltán egy 20. század eleji történész és pedagógus, Závodszy Levente pályaképét vázolja fel, míg Márkus Beáta a mohácsi láger példáján keresztül mutatja be a törvényen kívüli állapot egy sajátos esetét 1945-ből. Végezetül Polyák Petra nyújt betekintést a Rákosi-korszak felsőoktatán keresztül az ún. „szocialista törvényesség” kérdéskörébe.

A kötetben a tanulmányok mellett egy életút-interjú, számos recenzió, valamint az elmúlt időszakban Pécsen megvédett doktori értekezések tézisei olvashatók.

Reméljük a kötet egyes írásaiban – a szerkesztőkhöz hasonlóan – minden olvasó intellektuális örömet lel majd, és hálásan köszönjük minden szerzőnek, hogy hozzájárultak a kötet megszületéséhez!